

KATALOG ZNANJA

1. IME PREDMETA

OKOLJSKI PROCESI

2. CILJI PREDMETA

Splošni cilji predmeta so:

- poznati kemijske in biološke principe ter zakonitosti pri varstvu okolja;
- razumeti procese kroženja snovi v naravi;
- razviti spretnosti povezovanja znanj s področja kemije, biologije in tehnoloških procesov na področju varstva okolja;
- usposobiti za spremljanje razvoja in novosti na strokovnem področju;
- razviti samoiniciativnost pri reševanju problemskih nalog.

Specifično strokovno usmerjeni cilji so:

- poznati lastnosti snovi in razumeti potek reakcij, ki so najpogostejše v okoljskih tehnologijah čiščenja voda, zraka in ravnanja z odpadki;
- poznati načela in lastnosti kroženja snovi, elementov in pretoka energije v tehnologijah čiščenja voda, zraka, predelave odpadkov;
- razumeti značilne biološke procese, ki potekajo pri uporabi različnih okoljskih tehnologij (čiščenje vode, ravnanja z odpadki ipd.);
- ugotoviti antropogene vplive na okolje.

3. PREDMETNO SPECIFIČNE KOMPETENCE

Pri predmetu študenti poleg generičnih pridobijo naslednje kompetence:

1. analiziranje okoljskih procesov s kemijskega vidika;
2. analiziranje okoljskih procesov z biološkega vidika;
3. poznavanje kemijskih in bioloških značilnosti okoljskih tehnologij.

4. OPERATIVNI CILJI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
Študent:	Študent:
1. Analiziranje okoljskih procesov s kemijskega vidika	
<ul style="list-style-type: none"> • razume pomen osnovnih kemijskih pojmov (snov, element, spojina, zmes, atom, izotop, ion, molekula, vrstno število, masno število ipd.); • pojasni razliko med relativno atomsko, relativno molekulsko maso in molsko maso; • pojasni povezavo med maso, množino in številom delcev; • razume plinske zakone; • pozna vrste in nastanek kemijskih vezi; • pozna vrste kemijskih reakcij in njihov pomen v okoljevarstvenih tehnologijah; • pojasni energijske spremembe pri kemijski reakciji;	<ul style="list-style-type: none"> • analizira podatke o fizikalnih in kemijskih lastnostih snovi (električna prevodnost, vnetljivost, pH ipd.) in jih primerja med seboj; • izračuna molsko prostornino in količino plina; • razloži energijski diagram za eksotermne in endotermne kemijske reakcije; • izračuna energijske spremembe pri kemijski reakciji; • razišče vplive na hitrost kemijske reakcije; • izračuna koncentracije raztopin, količine topljenja, topila in raztopine; • pripravi raztopino;

<ul style="list-style-type: none"> • razume kinetiko kemijske reakcije in vplive na hitrost; • pozna lastnosti in poimenovanje kislin, baz in soli; • razume pomen pH in indikatorjev; • pozna osnove nastanka raztopin in pomen koncentracij snovi; • pozna osnovne metode vzorčenja vode in tal; • pozna metode preprostih analiz za določanje fizikalnih in kemičnih parametrov vode in tal; • pojasni pojem mejne vrednosti; • pojasni razliko med merilno negotovostjo, mejo določanja in mejo zaznavnosti; • pozna osnovni laboratorijski inventar; • predstavi pravila varnega dela v laboratoriju. 	<ul style="list-style-type: none"> • vzorči vodo in tla ter izvaja preproste analize za določanje fizikalnih in kemičnih parametrov vode in tal; • vrednoti rezultate analize.
<p>2. Analiziranje okoljskih procesov z biološkega vidika</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • pozna biološke molekule in njihovo vlogo v celicah; • opiše zgradbo prokariotske in evkariotske celice (rastlinske, glivne in živalske); • loči med avtotrofnimi in heterotrofnimi organizmi; • opredeli pojem metabolizem; • pojasni anabolne in katabolne metabolne reakcije; • pozna osnovne skupine rastlin, njihovo zgradbo in delovanje mikroorganizmov v teh sistemih; • pojasni osnove aerobnih in anaerobnih kemijsko-bioloških načinov razgradnje organske snovi; • razloži značilnosti ekosistemov in prehranske verige ter njihov pomen za varstvo okolja in zdravja. 	<ul style="list-style-type: none"> • primerja biokemijsko sestavo prokariotske in evkariotske celice, ter različnih vrst evkariotske celice; • primerja zgradbo prokariotske in evkariotske celice z različnimi vrstami evkariotske, išče podobnosti in razlike; • pripravi mikroskopski preparat in analizira vzorec; • poišče primere avtotrofnih in heterotrofnih organizmov ter jih poveže z delovanjem ekosistemov; • uporabi enačbo fotosinteze pri razlagi poteka reakcije; • zapiše enačbe celičnega dihanja in vrenja ter razloži potek reakcij; • prepozna osnovne skupine rastlin, njihovo zgradbo in vlogo v delovanju ekosistemov; • analizira optimalne pogoje za rast in razvoj bakterij ter večceličnih organizmov; • analizira ekosisteme in navede razlike med njimi; • sistematično razvršča sestavne dele ekosistema; • ugotovi moteče dejavnike v ekosistemu in okolju; • nariše in napiše krožne snovne tokove.
<p>3. Poznavanje kemijskih in bioloških značilnosti okoljskih tehnologij</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • spozna pojme ekologija, varstvo okolja in varstvo narave; • navede značilnosti ekosistemov, habitatov in biocenoz; • opiše lastnosti snovi in značilnosti procesov, ki so najpogostejše pri okoljskih tehnologijah; • predstavi osnove aerobnih in anaerobnih kemijsko-bioloških principov razgradnje organske snovi; 	<ul style="list-style-type: none"> • razlikuje med področjem in dejavnostmi ekologije, varstva okolja in ohranjanja narave; • analizira razlike med anaerobnimi in aerobnimi procesi; • analizira uporabnost posameznih biotehnoških procesov pri predelavi odpadkov ter čiščenju zraka in vode;

<ul style="list-style-type: none"> • spozna uporabo biotehnologije pri predelavi odpadkov ter čiščenju zraka in vode.	<ul style="list-style-type: none"> • ovrednoti vlogo habitatov in biocenoz za delovanje ekosistemov.
--	---

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN POSEBNOSTI V IZVEDBI

Število kontaktnih ur: 60 (36 ur predavanj, 24 ur laboratorijskih vaj).

Število ur samostojnega dela študenta: 90 (študij literature, reševanje nalog, projektno delo, priprava na pisne izdelke in zagovor).